

ปัญหาการสอนวิชาภาษาศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครู ในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง

นาง เนาวรัตน์ ทรงวิทยา

001303

ศูนย์วิทยพัชยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๒

I 15995239

PROBLEMS OF TEACHING INTRODUCTION TO LINGUISTICS FOR TEACHERS
AT THE HIGHER CERTIFICATE OF EDUCATION LEVEL

Mrs. Nawarat Songvitaya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการสอนวิชาภาษาศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครู ในระดับชั้นประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษาระดับสูง

โดย นาง เนาวรัตน์ ทรงวิทยา

ภาควิชา มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุณณโชติ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์พรern)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการสอนวิชาภาษาศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครู ในระดับชั้นประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษาชั้นสูง

ชื่อ นาง เนาวรัตน์ ทรงวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

ภาควิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๒๒

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอน และอุปสรรคต่างๆ
ที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครู ทั้งในค่านหลักสูตร การเตรียม
การสอน วิธีดำเนินการสอน กิจกรรม อุปกรณ์การสอนและการวัดผล เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการ
ปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครู

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังหัวหน้าภาควิชาภาษาไทย อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา
ที่เรียนวิชาภาษาศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครู ในวิทยาลัยครู ๒๐ แห่ง ทั่วประเทศ ได้รับแบบ
สอบถามคืนจากหัวหน้าภาควิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐ ได้จากอาจารย์ผู้สอนคิดเป็น
ร้อยละ ๕๓.๑๘ และไ้จากนักศึกษาคิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓๓ แล้วนำคำตอบมาวิเคราะห์หาค่า
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า หัวหน้าภาค อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา มีความเห็นว่า วิชาภาษาศาสตร์ เป็นวิชาที่มีความสำคัญมาก การเรียนวิชานี้จะช่วยให้มีความเข้าใจลักษณะของภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น ลักษณะวิชานั้นสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรภาควิชาศึกษาศาสตร์ นอกจากนี้ยังเลือกใช้ให้ผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันอีกด้วย วิธีสอนที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้คือ แจกเอกสารแล้วอธิบายขยายความ หนังสือที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ประกอบการสอนคือ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น ของ อุกุม วโรคมลิกขัตติ์ และ การศึกษาภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ ของ ประสพสิทธิ์ กาพย์กลอน กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เคยจัดคือ ปาฐกถา อภิปราย หรือ ประชุมแก้ปัญหา ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ประสบคือ หลักสูตรมีเนื้อหาวิชามากเกินไป เนื้อหาวิชาบางตอนยากเกินไป และไม่มีห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยเฉพาะ อาจารย์ผู้สอนต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ในเรื่องตำรา และคู่มือการสอนที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีสอน ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ในการสอน ปัญหาค่านายวิชา อาจารย์ส่วนมากมีปัญหาเรื่องไม่ได้รับการฝึกฝนหรืออบรมมาเพื่อเป็นอาจารย์สอนวิชาภาษาศาสตร์โดยเฉพาะ และไม่มีโอกาสได้รับความรู้ใหม่ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอน ค่านักศึกษา ส่วนใหญ่ชอบเรียนวิชาภาษาศาสตร์ปานกลาง เรียนวิชาภาษาศาสตร์ด้วยวิธีฟังอาจารย์บรรยายและบอกจุด ปัญหาที่ประสบคือ เนื้อหาวิชาเข้าใจยาก น่าเบื่อ ต้องการให้อาจารย์ใช้เทคนิคการสอนหลายๆแบบ ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน และจัดกิจกรรม นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่าควรเน้นค่านการฝึกทักษะ และปฏิบัติจริงให้มาก

Thesis Title Problems of Teaching Introduction to
 Linguistics for Teachers at the Higher
 Certificate of Education Level.

Name Mrs. Nawarat Songvitaya

Thesis Advisor Professor Tapanee Nakornthap

Department Secondary Education

Academic Year 1979

ABSTRACT

Purpose

The purpose of this research was to study the learning and teaching process and various obstacles that face the teachers of Introduction to Linguistics courses in regards to curriculum, teaching preparation, teaching methods, activities, teaching aids and testing. Also, suggestions were given to improve the teaching and learning Introduction to Linguistics.

Questionnaires were sent to both teachers and students of the Introduction to Linguistics courses in twenty Teachers' Colleges all over the country. 90.00 %, 97.14 % and 94.33 % of the questionnaires were returned from the heads of the department, teachers and students respectively. The obtained data were computed by percentages, with mean and standard deviations.

Conclusions

Most heads of the department, teachers and students agreed that linguistics was a subject of great importance. Firstly, it enabled the students to improve their understanding of the characteristics of the Thai language. Secondly, its content was in accordance with the objectives of the curriculum of the Teacher Education Council 1976. In addition, students could make use of it in their everyday life. The instructional method most often used was distributing sheets with explanation. The two books in linguistics that most teachers used were: Dr. Udom Varotsikkhdit's Introduction to Linguistics, and Prasit Kabbkorn's The Study of Thai through Linguistics Approach. Special lectures, discussions, and conferences were activities often arranged by teachers. These teachers encountered various problems: the curriculum required too much content; certain parts of the content were too difficult for the students; and there were no special language labs. Also, testing depended primarily on memory. These teachers, therefore, need help from the Educational Supervisory Division concerning texts, teaching methods, notes, and teaching aids

The majority of teachers themselves had problems : they were not particularly trained to teach linguistics and had no chance to acquire new knowledge to improve their teaching. Problems also abounded on the students' part. Most of them had moderate interest in this subject and studied it through lectures and dictations. As a result, they found the subject boring and too difficult to understand. The class in which teachers make use of a variety of techniques, teaching materials, and activities would be more favorable. The students finally agreed that emphasis should be put on training skill and actual practice.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ อาจารย์ผู้ควบคุม
การวิจัย ที่ได้กรุณาให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ ตลอดจนช่วยเหลือ ทราวจำหน่าย แก่ ขอขอบพระคุณ
ต่าง ๆ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุณณโชติ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์ทรัพย์
ที่ได้กรุณาแนะนำและให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์แก่การวิจัย

ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากวิทยาลัยครูต่าง ๆ ที่เป็นตัวอย่างการวิจัย ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณบุคลากรที่เป็นตัวอย่างประชากร จากวิทยาลัยครูดังกล่าว
เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณบรรดาอาจารย์ ที่ได้เป็นตัวแทนช่วยเหลือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล
ในครั้งนี้ด้วย และขอขอบพระคุณ อาจารย์ Hilda m. Jones ภาควิชาภาษาอังกฤษ
คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นอย่างยิ่งที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขบทความภาษาอังกฤษให้

เนาวรัตน์ ทรงวิทยา

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	

๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
ขอบเขตของการวิจัย	๕
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๑
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๑๒
คำจำกัดความ	๑๒
ความจำกัดของการวิจัย	๑๓
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๑๓
๒. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๔
การเรียนการสอนภาษาไทยในสมัยก่อนมีโรงเรียนจนกระทั่งถึงปัจจุบัน	๑๔
สภาพปัญหา และการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการสอนหลักภาษาไทย	
การเปลี่ยนแนวจากหลักภาษามาเป็นภาษาศาสตร์	๒๐
ประวัติการนำภาษาศาสตร์เข้ามาในการเรียนการสอนภาษาไทย	๒๓
การวิจัยเกี่ยวกับภาษาศาสตร์ในประเทศไทย และ ต่างประเทศ	๓๑

สารบัญ (ต่อ)

๘

บทที่

หน้า

๓. วิธีดำเนินการวิจัย	๓๘
๔. การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๕
๕. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ	๕๑
สรุปผลการวิจัย	๕๒
อภิปรายผลการวิจัย	๑๐๐
ขอเสนอแนะ	๑๑๑
บรรณานุกรม	๑๑๕
ภาคผนวก	๑๒๒
ประวัติผู้เขียน	๑๒๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

๑	สภาพทั่วไปของการ เรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์ ตามความเห็นของ หัวหน้าภาค	๔๘
๒	ลักษณะ เนื้อหาวิชาภาษาศาสตร์ที่อาจารย์ผู้สอนใช้สอน ตามความเห็นของ หัวหน้าภาค	๔๙
๓	การจัดกิจกรรม อุปกรณ์ และ เวลาที่ใช้ในการสอนวิชาภาษาศาสตร์ ตามความเห็นของหัวหน้าภาค	๕๐
๔	ความเห็นของหัวหน้าภาค เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ของอาจารย์ผู้สอน ประกอบการสอนวิชาภาษาศาสตร์	๕๑
๕	ความเห็นของหัวหน้าภาค เกี่ยวกับการใช้หนังสือตำราในประเทศ ประกอบการสอนของอาจารย์ผู้สอน	๕๒
๖	ความเห็นของหัวหน้าภาค เกี่ยวกับการใช้ตำราต่างประเทศประกอบ การสอนของอาจารย์ผู้สอน	๕๓
๗	สภาพทั่วไปของการ เรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์ ตามความเห็นของ อาจารย์ผู้สอน	๕๔
๘	ลักษณะ เนื้อหาวิชาภาษาศาสตร์ ที่อาจารย์ผู้สอนใช้สอน	๕๕
๙	การจัดกิจกรรม อุปกรณ์ และ เวลาที่ใช้ในการสอนวิชาภาษาศาสตร์ ตามความเห็นของอาจารย์ผู้สอน	๕๖
๑๐	การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนของอาจารย์ผู้สอน	๕๗
๑๑	การใช้ตำราวิชาภาษาศาสตร์ในประเทศประกอบการสอนของอาจารย์ผู้สอน	๕๘

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

๕

ตารางที่

หน้า

๑๒	การใช้ตำราวิชาภาษาศาสตร์ของต่างประเทศประกอบการสอนของ อาจารย์ผู้สอน	๕๘
๑๓	สภาพทั่วไปของการเรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา	๖๐
๑๔	ลักษณะเนื้อหาวิชาภาษาศาสตร์ที่อาจารย์ผู้สอนใช้สอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา	๖๑
๑๕	การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา	๖๒
๑๖	ประโยชน์ของวิชาภาษาศาสตร์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา	๖๓
๑๗	ลักษณะเนื้อหาวิชาภาษาศาสตร์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา	๖๔
๑๘	ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา เกี่ยวกับวิธีสอนที่ใช้ในการสอน	๖๕
๑๙	กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่อาจารย์ผู้สอนเคยจัดในการสอนวิชาภาษาศาสตร์	๖๖
๒๐	ปัญหาการสอนวิชาภาษาศาสตร์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ผู้สอน ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาค	๖๗
X ๒๑	ปัญหาการสอนภาษาศาสตร์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ เนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาค	๖๘
๒๒	ปัญหาการสอนวิชาภาษาศาสตร์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอน การจัดกิจกรรม และอุปกรณ์ ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาค	๖๙
๒๓	ปัญหาการสอนวิชาภาษาศาสตร์ เกี่ยวกับการวัดผล ตามความคิดเห็นของ หัวหน้าภาค	๗๐
๒๔	ปัญหาการสอนวิชาภาษาศาสตร์ ในด้านที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน ตามความคิดเห็น ของหัวหน้าภาค	๗๑
๒๕	ปัญหาการสอนวิชาภาษาศาสตร์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้สอน	๗๒
๒๖	ปัญหาด้านเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน	๗๓

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

✓ ๒๓	ปัญหาด้านวิธีสอน การจัดกิจกรรมและอุปกรณ์การสอนตามความเห็นของ อาจารย์ผู้สอน	๓๕
✓ ๒๔	ปัญหาด้านการวัดผลตามความเห็นของอาจารย์ผู้สอน	๓๕
๒๕	ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้เรียนตามความเห็นของอาจารย์ผู้สอน	๓๖
๓๐	ปัญหาการเรียนวิชาภาษาศาสตร์ ในส่วนที่เกี่ยวกับตัวอาจารย์ผู้สอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา	๓๗
๓๑	ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ตามความเห็นของนักศึกษา	๓๘
๓๒	ปัญหาเกี่ยวกับวิธีสอน การจัดกิจกรรมและอุปกรณ์ตามความเห็นของนักศึกษา	๓๘
๓๓	ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผล ตามความคิดเห็นของนักศึกษา	๔๐
๓๔	ปัญหาการสอนวิชาภาษาศาสตร์ ในส่วนที่เกี่ยวกับตัวผู้เรียน	๔๐
๓๕	ความต้องการของหัวหน้าภาควิชา ในอันที่จะให้ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนการสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์	๔๒
๓๖	ความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ ของหัวหน้าภาควิชา ในอันที่จะปรับปรุงการสอนวิชาภาษาศาสตร์	๔๓
๓๗	ขอเสนอแนะในการปรับปรุงการสอนวิชาภาษาศาสตร์ ของหัวหน้าภาค	๔๔
๓๘	ความต้องการของอาจารย์ผู้สอนในอันที่จะให้ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนการสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์	๔๕
๓๙	ความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ของอาจารย์ผู้สอน ในการ ที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์	๔๖
๔๐	ขอเสนอแนะในการปรับปรุงการสอนของอาจารย์ผู้สอน	๔๗
๔๑	ขอเสนอแนะของนักศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์	๔๘